

Kontext otevřených dat

Digitalizace, otevřenost, okamžitá dostupnost informací a jejich snadné a neomezené sdílení se staly základním fenoménem dnešní doby a dnešní společnosti.

Významnou a podstatnou vlastností digitálního obsahu je jeho:

- snadné opakovatelné používání,
- neomezené možnosti jeho dalšího zhodnocování,
- automatické strojové zpracování,
- poskytování v nejrůznějších formátech, včetně otevřených formátů.

Informace v digitální podobě dostupné online přinášejí občanům:

- nové způsoby přístupu k poznatkům a informacím,
- přispívají k rozvoji nových výrobků a služeb,
- a jejich využití přesahuje hranice jednotlivých států.

Otevřená data tedy nejsou pouze nějakou technickou specialitou „vyvolených“, ale jedná se o zásadní změnu filosofie přístupu k informacím. Otevřená data se stávají nejen nedílnou součástí většiny oblastí veřejného života, ale v řadě oblastí jsou jejich nezastupitelným „hybatelem“ a „katalyzátorem“.

Otevřená data mají různý význam a sehrávají různé role v závislosti na oblasti a účelu použití. Tyto role se formulovaly postupně jako výsledek rozvoje a vývoje problematiky otevřených dat a rozvoje a vývoje společnosti.

Význam a role otevřených dat ze tří pohledů

Pohled prostřednictvím jejich životního cyklu:

- **Otevřená data jako nástroj transparentnosti** – začátky využívání otevřených dat za účelem zviditelnění a zprůhlednění veřejné správy. Role využívaná zejména v oblasti [open governmentu](#).
- **Otevřená data jako „infrastruktura“** – souvisí s poznáním, že i jiná data než jenom data veřejné správy jsou zajímavá a užitečná, a že v digitálním věku a internetu věcí jsou to zejména data, který vytváří naše prostředí. Role využívaná zejména v konceptu [SMART CITIES](#).
- **Otevřená data jako „normál“** – fáze životního cyklu charakteristická „návratem k realitě“. Následuje po fázi velkých očekávání a poznáním, že již nejde jenom o samotná data, ale zejména o jejich zhodnocení, o jejich uživatele a o vytváření „datových příběhů“. Publikace otevřených dat je považována za „normál“ a úsilí je zaměřeno na jejich využívání.

Svět se nachází ve třetí fázi (Otevřená data jako „normál“), my se bohužel zatím pohybujeme na konci fáze první (Otevřená data jako nástroj transparentnosti).

Druhý pohled se odvíjí od vývoje a rozvoje oblasti vládnutí. Zde lze vysledovat několik

vývojových stádií.

V rámci EU rozlišujeme stádia:

- **E-government** – elektronizace veřejné správy
- **E-democracy** – využití informačních a komunikačních technologií k vytvoření cest pro veřejné konzultace a zapojení veřejnosti, například volby, referenda, konzultace.
- **Join-up government** – předchůdce Open government
- **Open government** – otevřená vláda
- **Open governance** – otevřené vládnutí.

Ve světě se lze setkat se stádii:

- **Government 1.0** – obsahuje E-government
- **Government 2.0** – obsahuje E-government, Open and Collaborative Governance
- **Government 3.0** – obsahuje Evidence-based Decision Making, Integrated Solutions – New Services

Role a význam otevřených dat se výrazně mění v jednotlivých stádiích Governmentu. Government 3.0 je již především o otevřených propojených datech.

Třetí pohled je určován jednotlivými zainteresovanými stranami.

- **Veřejná správa** – snaha o transparentnost, získávání důvěry občanů, zlepšení komunikace s občany, zlepšení služeb veřejné správy.
- **Veřejnost** – posílení transparentnosti, kontrola veřejné správy, zapojení občanů do rozhodování.
- **Soukromý sektor** – ekonomické příležitosti, zapojení se do služeb veřejnosti, nabídka nových služeb, nové produkty.

–

Výsledný celkový kontext otevřených dat lze vydefinovat ve 4 oblastech života společnosti, které jsou podpořeny nezbytnou legislativou.

- [Spojení se současnými trendy tzv. "open movements"](#),
- [Podpora demokracie a otevřeného vládnutí](#),
- [Otevřená data v konceptu SMART City](#),
- [otevřená data a geografické informace](#),
- [Legislativní prostředí otevřených dat](#)

From:
<https://opendata.gov.cz/> - **Otevřená data**

Permanent link:
<https://opendata.gov.cz/informace:kontext:start>

Last update: **2018/12/19 14:14**

